

Paradigmashift voor afvalwaterzuivering

Zelf afvalwater zuiveren of het toch door de waterschappen laten doen? Dat is de vraag waar veel bedrijven voor staan. De kosten voor het zuiveren van het eigen afvalwater stijgen fors, al jaren. Veel bedrijven maken de financieel gemotiveerde keus te investeren in een eigen afvalwaterzuiveringsinstallatie. Zij haken af van bestaande voorzieningen. De regeling die dit moet voorkomen, de zogenoemde 'anti-afhaakregeling', is sinds medio oktober 2013 weer van kracht. Tijdelijk tot 1 januari 2023. Jan Lourens, Directeur Planvorming en Middelen van Waterschap Rijn en IJssel ziet dat verandering nodig is.

Aan- en afhaakregeling

“De Europese Commissie besloot 16 oktober 2013 de anti-afhaakregeling toch weer goed te keuren. Deze regeling liep al sinds 2002, maar door het bereiken van de maximum termijn stopte deze na tien jaar op 17 juli 2012. Deze regeling moet voorkomen dat bedrijven hun afvalwater zelf gaan zuiveren en daarmee afhaken van de infrastructuur van het waterschap. Door zelf te zuiveren zijn

bedrijven vaak goedkoper uit, maar het betekent wel een investering in een eigen zuivering. Tegelijkertijd blijven investeringen van waterschappen gewoon staan. Die moeten worden opgebracht door diegenen die achter blijven. Per saldo is er maatschappelijk dan meer uitgegeven terwijl dezelfde hoeveelheid afvalwater gezuiverd wordt. Die aan- en afhaakregeling biedt nu weer wat ruimte om bedrijven tegemoet te kunnen komen. Bedrijven krijgen korting onder bepaalde

voorwaarden, en betalen zo een lagere heffing, als zij hun afvalwater door de waterschappen laten zuiveren.”

Overgangssituatie

“We zagen de eindigheid van de regeling en startten daarom zo'n 3 jaar geleden een onderzoek naar alternatieven. Dit om de discussie over al dan niet vermeende staatssteun voor te zijn. Daar zijn we niet tijdig uitgekomen. Dat is de reden geweest om verlenging van

deze regeling aan te vragen. Zolang we niks anders hebben is dit toch wel het middel om de industrie aan boord te houden. Maar we moeten toe naar een ander systeem.”

Afvalwater waarderen

“We moeten anders denken. Diegene die nu afvalwater levert moet een fiscaal tarief betalen op basis van te zuiveren elementen in dat water. Zo staat het ook in de wet: de vervuiler betaalt. Maar in dat afvalwater zitten vaak nog hele waardevolle stoffen, zoals fosfaten. Of het heeft een temperatuur die bijdraagt aan het optimaliseren van het zuiveringsproces. De zuiveringsheffing mag best wel een component gaan bevatten die ook waarde toekent aan dit afvalwater, zodat beter aangesloten kan worden op het kostenveroorzakingsprincipe.”

Stappen maken

“Het ministerie van Infrastructuur en Milieu onderzoekt momenteel, samen met de waterschappen en VEMW, de mogelijkheden voor aanpassing van het huidige systeem in het project ‘Modernisering Zuiveringsheffing’. Welke positieve en negatieve kostenelemen-

ten treden op als je afvalwater ineens als grondstof gaat beschouwen? Hoe vinden wij de juiste technieken om deze grondstoffen eruit te halen? Wat zijn de elementen die goed te meten zijn zonder een extreme meetverplichting. En dan heb ik het nog niet eens over de fiscale, juridische en bestuurlijke vragen die optreden. De eerste belangrijke stap daarbij is wel dat het afvalwater dan op één bepaalde plek samenkomt, daar begint het hele ketendenken. Er zijn echt nog wel hobbels te nemen. Niet alle waterschappen staan positief tegenover deze benadering. Die vinden dit iets voor marktpartijen. Vraag daarbij is of dat ook maatschappelijk de meest rendabele manier is. De zes waterschappen, die samen optrokken om alternatieven voor de

anti-afhaakregeling te ontwikkelen, zijn de afgelopen jaren al 1,8 miljoen vervuilingseenheden kwijt geraakt door afhakers. Dat is veel en staat de ontwikkeling van energie- en grondstoffenterugwinning in de weg. We moeten hier met alle partijen, bedrijven en universiteiten, mee aan de slag. Dan zijn we maatschappelijk beter bezig. De gezamenlijke kosten vallen veel lager uit als we dit samen doen. Alles dat je opknipt kost per saldo meer geld.”

WATERBEHEER: VEILIG EN OP MAAT